

מ"ת 42543/11/22 - מדינת ישראל רשות המיסים- מכס ומע"מ נגד חמאד שריתח

בית משפט השלום בירושלים

מ"ת 42543-11-22 מדינת ישראל נ' שריתח(עציר)

בפני	כבוד השופט חיים פס
מבקשת (המשיבה)	מדינת ישראל רשות המיסים- מכס ומע"מ
נגד	חמאד שריתח (עציר) ע"י ב"כ עו"ד אחמד מסרי
משיב (המבקש)	

החלטה

לפניי בקשה נוספת לעיון חוזר בעניינו של המשיב, אשר הוגשה ביום 15.05.23.

רקע והליכים קודמים

- נגד המשיב הוגש ביום 20.11.22 כתב אישום המונה 11 אישומים שעניינם עבירות על חוק מס ערך מוסף ועבירות של הדחה בחקירה. בקצירת האומר, מדובר במשיב שהינו תושב האזור ולפי העולה מהאישומים בשנים 2015-2018 הפעיל המשיב מערך עברייני באמצעותו ביצע עבירות מס בהיקפים כספיים גבוהים במספר דרכים וביניהן הפצת חשבוניות פיקטיביות, חשבוניות אוטונומיה וקיזוז תשומות שלא כדין. בנוסף, מפורט באישום מספר 11 כי המשיב איים לכאורה על מעורבים בחקירה על מנת לנסות ולהניאם ממסירת עדויות אמת. מדובר בעבירות מס בסך עשרות מיליוני שקלים.
- בדיון שהתקיים בפני ביום 29.11.22 טענו הצדדים ביחס לראיות ולאחר מכן אף הוסיפו טיעונים בכתב. ביום 15.12.22 ניתנה החלטתי ביחס לראיות לכאורה באמצעות כב' השופטת ענת גרינבאום, ובדיון שהתקיים בפניה הורתה כב' השופטת גרינבאום על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים, שכן סברה כי "על אף שהעבירות המיוחסות למשיב הן עבירות כלכליות, מצאתי כי אופן ביצוען, התחכום והתכנון מלמדים על מסוכנותו של המשיב. לא מדובר במעשה חד פעמי של המשיב או במעידה נקודתית, אלא במסכת פעולות מורכבת ומומושכת המלמדת על מסוכנותו. סבורני כי בנסיבות כתב האישום דנן ייתכן והיה אף די בעילה זו על מנת להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים אך בעניינו מתקיימות עילות מעצר נוספות...".
- עילות המעצר אליהן התייחסה כב' השופטת גרינבאום הינן עילות של מסוכנות, חשש משיבוש הליכי משפט נוכח הקביעה הראייתית ביחס לאישום 11 וכן החשש מהימלטות בשים לב לכך שהמשיב הינו תושב האזור ובהקשר זה,

הפנתה לתשתית הראייתית שהונחה בדבר הניסיונות להביא את המשיב לחקירה לרבות ע"י שליחת כוחות צבא לביתו, כאשר רק הוצאת צו מעצר, התייצב המשיב לחקירתו ביום 13.11.22.

4. על החלטה זו הגיש ב"כ המשיב ערר לביהמ"ש המחוזי (עמ"ת 65676-12-22) אשר נדון בפני כב' השופט א' נחלון. בהחלטה מפורטת מיום 03.01.23 דחה כב' השופט נחלון את הערר שהוגש הן ביחס לקביעות הראייתיות והן על החלטת המעצר.

כב' השופט נחלון קבע כי מדבריו של העורר עצמו בערר עולה כי חומר הראיות כולל שורה של הודעות המפלילות אותו במעשים המיוחסים לו בכתב האישום, אולם טוען נגד משקלן. עוד ציין כב' השופט נחלון כי המשיב לא נתן כל הסבר מדוע הופלל דווקא הוא ע"י כל אותם מעורבים כאיש אחד. גם באשר לעילות המעצר, קבע כב' השופט נחלון כי אלו מתקיימות וברף גבוה ובסופו של יום, הורה על דחיית הערר להמשך מעצרו של המשיב.

המשיב לא השלים גם עם החלטה זו והגיש בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון אשר נדחתה ביום 12.01.23 ע"י כב' השופט ד' מינץ במסגרת בש"פ 243/23.

5. ביום 05.04.23 הגיש ב"כ המשיב בקשה ראשונה לעיון חוזר בהחלטת המעצר ובמסגרתה טען כי בדיון ההוכחות שהתקיים בהליך העיקרי ביום 29.03.23 ובמסגרתו העידו ארבעה עדי תביעה, התמוטט הקו הראייתי של התביעה, שכן לטענתו אותם עדי תביעה לא קשרו את המשיב לאירועים, חלקם לא זיהו אותו ולמעשה, אישומים 1, 3 ו-4 "נפלו" ומדובר בשינוי קיצוני במערך ראיות התביעה ובהחלטת המצדיק בחינת שחרורו של המשיב.

6. דיון בבקשה זו התקיים בפני כב' השופט א' נחלון ביום 13.04.23 והחלטתי בבקשה ניתנה ביום 22.04.23. בהחלטה זו קבעתי כי דין בבקשה לעיון חוזר להידחות. התייחסתי לעדותו של כל אחד מהעדים הנוגעים לבקשה, במגבלות המובנות מכוח זה שאינני שומע את העדים, וקבעתי כי עיון בפרוטוקול ובעדויותיהם של אותם ארבעה עדים אינו מבסס שינוי מהותי בראיות.

אציין כי העד אחמד אבו עיישה הקשור לאישום השלישי (קיצוז חשבוניות) וכן לאישום 11 (אישום האיומים) זיהו את המשיב באולם וחוזר על חקירותיו במשטרה לרבות העובדה כי המשיב הוא זה שמסר והדפיס לו חשבוניות רבות. אמנם אותו עד מוסר גרסה מפלילה גם ביחס לעד תביעה אחר, אמין סולימאן, אולם אין בכך כדי להקהות מהעדות נגד המשיב עצמו.

אני מפנה להחלטתי האמורה ולניתוח עדויותיהם של העדים שהעידו באותה ישיבת הוכחות אשר דחתה את הבקשה לעיון חוזר. על החלטה זו לא הגיש ב"כ המשיב ערר.

7. ביום 15.05.23 הגיש ב"כ המשיב בקשה נוספת לעיון חוזר בשאלת מעצרו של המשיב וזאת לדבריו, לאור התפתחויות בתיק העיקרי אשר החלישו ומוטטו את ראיות התביעה. מדובר בבקשה ארוכה ולא מצאתי לנכון לפרטה.

ביום 21.05.23 הגישה המבקשת את תגובתה וטענה כי טענותיו של המשיב לפיהן "כתב האישום נפל" אינה נכונה, כאשר התקיימו עד למועד הגשת הבקשה, שני דיוני הוכחות ועתיד להתקיים אחד נוסף שבמסגרתו תסתיים פרשת התביעה. המבקשת מסרה כי בדיוני ההוכחות העלה המשיב טענה כי קיים אדם אחר ששמו חאמד שריתח וייתכן שהוא זה שביצע את העבירות. עוד צוין כי מדובר בגרסה כבושה שהועלתה לראשונה בדיון ההוכחות שהתקיים ביום 29.03.23.

המאשימה פירטה בתגובתה האמורה את המצב הראייתי לשיטתה, עד לאותו מועד וסברה כי אין מקום להיעתר לבקשה.

8. בדיון שהתקיים בפניי ביום 24.05.23 טענו הצדדים ומאחר שנקבע דיון הוכחות נוסף ליום 28.05.23 הוסכם כי הצדדים יגישו הודעות משלימות בכתב ביחס לדיון ההוכחות הנוסף.

בסופו של יום ולאחר בקשה מוסכמת על הצדדים ובהמלצת ביהמ"ש השומע את התיק העיקרי, הודיעו הצדדים כי הם מסכימים כי יתקיים בפניי הליך גישור בתיק. ביום 05.06.23 אכן התקיים הליך גישור בפניי שבמסגרתו הוצעה על ידי הצעה לצדדים לסיום התיק, אולם נראה כי הליך גישור זה לא נשא פרי.

9. בהמשך, ביום 12.06.23 חידש ב"כ המשיב את בקשתו לעיון חוזר. הצדדים מסרו תגובות קצרות נוספות וביום 19.06.23 הוריתי כי החלטה בבקשה לעיון חוזר תישלח לצדדים בהקדם האפשרי. יצוין כי במסגרת התיק העיקרי הסתיימו למעשה דיוני ההוכחות, כאשר נשמעה כבר גם פרשת ההגנה, סיכומי התביעה הוגשו לתיק העיקרי ביום 28.06.23 וסיכומי ההגנה צפויים להיות מוגשים לתיק עד ליום 03.07.23 וכן נקבע דיון להשלמת טיעון קצרה בעל פה ליום 9.7.23.

הבקשה הנוספת לעיון חוזר

10. בבקשתו הנוספת לעיון חוזר, שב וטוען ב"כ המשיב כי המצב הראייתי בתיק השתנה, מרבית העדים המרכזיים בתיק העידו באופן המרחיק את המשיב מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, לרבות העובדה כי עד מרכזי בתיק בשם אמין סולימאן לא הגיע להעיד והמאשימה ויתרה על עדותו, חרף היותו כאמור, עד מרכזי בתיק, כאשר עולה כי אותו עד ככל הנראה מצוי בחו"ל.

כמו כן, מפנה ב"כ המשיב לטענתו כי עדים מרכזיים בתיק זיהו את אותו חאמד שריתח אשר הוצגו להם תמונות

שלו כחאמד שריתח האמיתי ולא המשיב שבפנינו.

מכל האמור, סבור ב"כ המשיב כי האישומים הראשון, השלישי והאחד עשר "נפלו", וכי על ביהמ"ש לשקול שחרורו של המשיב. לדבריו, לו היה המשיב אזרח ישראלי כלל לא היה נעצר וביכולתו להציג ערבים בעלי אזרחות ישראלית שמוכנים לערוב להתייצבות המשיב ובתנאים של ערבויות והפקדות כספיות.

11. כאמור, ב"כ המבקשת מתנגדת לבקשה. לדבריה, טענותיו של המשיב ביחס ל"נפילת התיק" כבר נדחו בבקשה הראשונה לעיון החוזר, כאשר ביהמ"ש קבע את שקבע ביחס לעדים שהעידו בישיבת 29.03.23. לדבריה, העלאת גרסה מטעם המשיב לפיה יש אדם אחר באותו שם שאינו המשיב המעורב בעבירות הועלתה רק במסגרת דיוני ההוכחות ולא הועלתה במשך כל חקירותיו של המשיב - מכאן שמדובר בטענה כבושה שמשקלה נמוך. חלק מהעדים אכן זיהו את המשיב באולם ביהמ"ש וחזרו על עדויותיהם וגם אם חל שינוי ראייתי כזה או אחר, הרי שאין בו כדי להביא להיפוך הקערה ולאיון הראיות.

המבקשת הפנתה לכך שחלק מהעדים הפנו לחקירותיהם במטרה וניכר היה כי התקשו למסור עדות מול המשיב ובסופו של יום, ביקשה לדחות הבקשה.

המבקשת אף הפנתה לכך כי בדיון הוכחות שנערך ביום 15.06.23 חזר בו ב"כ המשיב בהמלצת ביהמ"ש מטענת "אין להשיב לאשמה" שהעלה ונשמעה פרשת ההגנה במסגרתה העיד הנאשם ונחקר בחקירה נגדית. לטענת המבקשת, חקירה זו חיזקה וחיידה את ראיות התביעה באופן המשמיט את הקרקע תחת טענת המשיב לפיו מתקיים כרסום ראייתי המצדיק בחינה מחודשת של תנאי מעצרו.

דין והכרעה

12. לאחר ששמעתי את הצדדים בפניי בע"פ ועיינתי בכלל הפרוטוקולים של דיוני ההוכחות וכן בחלק הארי של ראיות התביעה שהוגשו לתיק במסגרת דיוני ההוכחות וכן עיינתי בהשלמות בכתב שהוגשו ע"י הצדדים, אני סבור כי גם אם קיים קושי ראייתי ביחס לחלק מהאישומים, הרי שאינני סבור, כטענת ב"כ המשיב, כי התרחש 'היפוך קערה' בתיק מבחינה ראייתית והקושי הראייתי האמור אינו מצדיק בחינת שחרורו של המשיב לחלופת מעצר.

המסגרת הנורמטיבית

13. סעיף 52 (א) לחוק סדר הדין הפלילי (מעצרים) קובע כי: "**עצור, משוחרר בערובה או תובע רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר, בענין הנוגע למעצר, לשחרור או להפרת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה.**"

14. פסיקת בית המשפט העליון, אף מהעת האחרונה, שבה וקבעה כי על מנת לקבוע כי אכן חל שינוי ראייתי מהותי על הנאשם להצביע על **"כרסום עמוק בתשתית הראייתית אשר מביא לכך שהקערה נהפכה כליל על פיה... המחוקק דרש עובדות חדשות לצורך בקשה לעיון חוזר, ואלה צריכות להיות כאלה שמכוחן על הנאשם להראות כי חל "מהפך ראייתי" או "שינוי דרמטי" או "כרסום עמוק" בתשתית הראייתית, שמביא לכך ש"הקערה נהפכה כליל על פיה", וכי השינויים הם כאלה "שמוטטו את ראיות התביעה"**. (בש"פ 2779/23 קצורה נ' מדינת ישראל (1.6.23)) וכן ראו בש"פ 8216/13 אוחיון נ' מדינת ישראל (30.1.2014) שם נאמר כי: **"הלכה עמנו, כי לצורך עיון מחדש במעצר עד תום ההליכים בטענה לכרסום ראייתי, יש להראות כי בתשתית הראייתית חל "מהפך ראייתי", "כרסום מהותי ומשמעותי", "שינוי דרמטי", "כרסום עמוק", כי "הקערה נהפכה כליל על פיה", כי השינויים הם כאלה "שמוטטו את ראיות התביעה" וכיו"ב. ביטויים אלה מלמדים כי לא די בהעלאת טענה כזו או אחרת כדי להצדיק ביקורת שיפוטית נוספת במישור הראייתי"**. (ראו והשוו גם: בש"פ 2742/23 מדינת ישראל נ' ירין דוד סוכר (07.05.2023), בש"פ 4954/21 תום בן דוד נ' מדינת ישראל (08.08.2021))

15. אמנם, ניתן למצוא בפסיקה גישות מקלות יותר כדוגמת גישתו של כב' השופט י. טירקל כפי שהובעה בבש"פ 4326/04 מדינת ישראל נ' מקייטן, פ"ד נט(2) 388, 385 (2004) שם הטעים כב' השופט טירקל כי הגישה לפיה על הנאשם להראות שינוי ראייתי דרמטי אינה מביאה בחשבון את השינויים שנעשו בחקיקה עם חקיקתו של חוק המעצרים החדש ועל כן לגישתו **"יש מקום לשחרר נאשם שנעצר עד תום ההליכים על פי ראיות לכאורה להוכחת אשמתו אם התקעקע מכלול הראיות כך שלא ניתן היה מלכתחילה לצוות על מעצרו של הנאשם על פיו"** (הדגשה שלי; ח.פ.).

16. גישה נוספת, שניתן לכנותה 'גישת ביניים', היא גישתה של כב' השופטת ע. ארבל כפי שהובעה בבש"פ 6838/07 דחלה נ' מדינת ישראל (15/8/07) אשר לשיטתה השינוי הנדרש לצורך שחרורו ממעצר של נאשם העצור עד תום ההליכים הוא **"שינוי מהותי ומשמעותי במסד הראייתי"** ולא כי נשמט לגמרי הבסיס הראייתי הלכאורי.

ההכרעה בענייננו

17. כאמור לעיל, לטעמי, לא רק שלא חל 'היפוך הקערה' הרי שבחינת הפרוטוקולים והראיות אינם מלמדים על **"שינוי מהותי ומשמעותי במסד הראייתי"** כגישת השופטת ארבל וספק רב אם מכלול הראיות העומד כעת בפני בית המשפט לא היה מצדיק מלכתחילה את מעצרו של המשיב. (גישת השופט י. טירקל).

18. ראשית לכל, טענתו של ב"כ המשיב כי התיק 'התמוטט' נדונה והוכרעה בפניי כבר בבקשתו הראשונה לעיון חוזר של המשיב ובהחלטתי מיום 22.4.23 דחיתי הטענה לעיון חוזר תוך ניתוח ראייתי של עדי התביעה הרלבנטיים שהעידו עד לאותו מועד (ראו סעיף 6 לעיל) ועל החלטה זו לא הוגש ערר. בבקשתו המחודשת לעיון חוזר שב ב"כ המשיב על חלק מטענותיו אשר כאמור כבר נדונו והוכרעו בפניי. יצוין כי באותה ההחלטה ניתחתי את עדויותיהם של עדים הקשורים לאישומים 1, 3, 4, 7 ו-11 (אבירם יצחק, איברהים ריזק, אחמד אבו עיישה, אשרף עווד) וקבעתי כי

: "כאמור לעיל, אינני סבור שמעדותיהם של ארבעה עדים אלו אכן ניתן ללמוד כי עומד בפנינו אותו 'היפוך הקערה' במישור הראייתי. גם אם אניח כי חלו שינויים כאלה ואחרים במערך הראייתי הרי שברור שאין מדובר בשינוי כה מהותי המצדיק עיון חוזר בהחלטה למעצר עד תום ההליכים. אזכיר כי עד אחד זיהה את המשיב באופן ודאי באולם וקשר אותו לאישומים הנוגעים אליו, עד אחד לא היה אמור כלל לזהות את המשיב אולם כן קשר אותו למספר הטלפון הרלוונטי ולגבי שני העדים שלא זיהו המשיב באולם הרי שבהינתן כי עדויותיהם הוגשו בהסכמה הרי שעל בית המשפט של התיק העיקרי יהיה לערוך את האיזון הנדרש בהתאם להתרשמותו מעדים אלה בפניו" (סעיף 7 להחלטתי מיום 22.4.23). לטעמי די בהחלטתי זו ובעובדה כי לא הוגש ערר על החלטה זו כדי להביא לדחיית הבקשה הנוספת לעיון חוזר.

19. עיון בפרוטוקולים של דיוני ההוכחות מעלה כי קו ההגנה העיקרי של המשיב הוא כי המשיב הוא אינו חאמד שריתח עליו דיברו ואותו הפלילו עדי התביעה בחקירותיהם. טענה זו הועלתה לראשונה על ידי המשיב במהלך דיוני ההוכחות על אף שהמשיב יכול היה להעלותה במהלך חקירותיו (ראו התייחסותו של כב' השופט י. מינטקביץ' בעמ' 219-220 לפרוטוקול ההוכחות מיום 15.6.23). להימנעות זו מלהעלות טענת הגנה משמעותית במהלך חקירתו של המשיב יש משמעות ראייתית העומדת לחובתו. אציין כי לא מצאתי כל הסבר להימנעות המשיב מהעלאת הטענה למול חוקריו.

עדות המשיב בבית המשפט

20. המשיב העיד בבית המשפט ביום 15.6.23. בחקירה הראשית אישר כי הוא מכיר את עדי התביעה אבו עיישה, אילן בן סעדון, מירי בן סעדון, אשורף עווד, אמין סולימאן, יצחק יחזקאל ופתהפתה. כאשר נשאל המשיב מדוע העד אשורף עווד (העיד ביחס לאישומים 1, 4, 7) מסר בבית המשפט כי אינו מזהה את המשיב ולא מכיר אותו לא ידע המשיב לתת תשובה המניחה את הדעת.

21. בחקירתו הנגדית מאשר המשיב את הנתונים לגבי שמות נוספים שיש לו, נתונים משפחתיים שלו ועוד, אשר אותם ציינו בחקירותיהם עדי התביעה וכן מאשר כי אותו קרוב משפחה חאמד שריתח אינו בעל אותם 'סימני זיהוי'. כאשר מעומת עם כך כי ישנם עדים שזיהו אותו פוזיטיבית, לרבות באולם בית המשפט, עונה כי הם משקרים. (ראו עמ' 257 לפרוטוקול ההוכחות). בעמוד 271 נשאל המשיב ברחל בתך הקטינה הן על ידי התובע והן על ידי כבוד בית המשפט מדוע לא העלה באף אחת מחקירותיו את שמו של חאמד שריתח האחר עונה 'כי לא שאלו אותי עליו' ולא מספק כל הסבר מניח את הדעת.

22. עולה כי במהלך דיוני ההוכחות מספר עדי תביעה זיהו את המשיב באולם כאותו חאמד שריתח עליו דיברו בחקירות. עדויותיהם המפלילות במטרה הוגשו כראיות ויש בכך להותיר את המצב הראייתי, לפחות בחלקו הארי על כנו. (ראו עדויותיהם של אילן בן סעדון, מירי בן סעדון, אחמד אבו עיישה, יצחק יחזקאל).

אמין סולימאן

23. המאשימה לא הצליחה להביא את העד אמין סולימאן לעדות ולא הצליחה להוכיח כי אמצעים פסולים עמדו בבסיס אי הגעתו לעדות. בנסיבות אלו ניתן לקבוע כי בהקשר האישומים הקשורים לעד זה, היינו אישום 11 וכן האירועים הקשורים לחברת א.ל. גראם הרי שקיים לתביעה קושי ראיתי משמעותי ביותר בהוכחת האמור בהם. יצוין כי אותו אמין סולימאן הוא גם במסגרת פרשה זו, בכתב אישום נפרד, ואף ניתנה הכרעת דין בעניינו.

24. בהקשר אישום 11 יצוין כי אישום האיומים מיוחס למשיב גם בהקשרו של העד אבו עיישה אשר העיד במשפט אולם ניתן לומר כי עד זה מעט שינה מעדותו בהקשר זה.

25. יצוין כי חלק ניכר מראיות התביעה הוגשו בהסכמה, ראיות אשר קושרות את 'חאמד שריתח' למיוחס לו בכתב האישום. כאמור לעיל קו ההגנה המרכזי של המשיב היה כי הוא לא 'חאמד שריתח' האמור בכתב האישום. לטעמי, נוכח ראיות התביעה יקשה עד מאוד על המשיב לשכנע את בית המשפט בטענה זו וככל שטענה זו תידחה הרי שקיימות די ראיות ועדויות להרשעת המשיב גם אם לא בכלל האישומים.

26. אמנם, ואדגיש זאת פעם נוספת, המסכת הראייתית שהציגה המאשימה אינה חפה מקשיים וניתן אף לומר בברור כי בכל הקשור לעד התביעה סולימאן לא תצליח המאשימה להוכיח מעבר לכל ספק סביר את המיוחס למשיב אולם גם בהינתן האמור הרי שלא ניתן לומר כי חל 'היפוך קערה' או כי חל שינוי 'מהותי ומשמעותי' בראיות התביעה.

27. יש לזכור כי המשיב הוא תושב האזור ובעניינו קיימת עילת מעצר של חשש מהימלטות וזאת בנוסף לעילת מעצר של מסוכנות שנקבעה עוד ביום 15.12.22 על ידי כבוד השופטת ע. גרינבאום וזאת נוכח אופי המעשים, תחכום והיקפם.

28. לטעמי יש להביא בחשבון גם את העובדה כי שמיעת העדים הסתיימה, הצדדים הגישו סיכומיהם והכרעת הדין צפויה בקרוב.

29. נוכח שילובם של כלל הנימוקים לעיל מצאתי לדחות הבקשה לעיון חוזר.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ט"ז תמוז תשפ"ג, 05 יולי 2023, בהעדר הצדדים.